

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/24/2023
Identifikačné číslo spisu:	6123260118
Dátum vydania rozhodnutia:	10.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6123260118.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemč ekovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu Slovenská republika zastúpená Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, Bratislava, Mlynské nivy 44/a, IČO: 00 66 832, proti žalovanému GlamourSK, s.r.o., Bratislava, Záhradnícka 64, IČO: 52 439 488, o zaplatenie 7 120,57 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 79Cb/15/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 25UP/376/2023, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 79Cb/15/2023 je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica dňa 3.7.2023 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III z dôvodu, že po podaní odporu žalovaným, bol zo strany žalobcu podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v platnom znení (ďalej tiež „zákon o UK“) podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie vecí.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a namietal, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu, pretože týmto súdom je Mestský súd Bratislava IV. Uvedené odôvodňuje tým, že v danom prípade má podľa súdu žalovaná pohľadávka civilný, občianskoprávny charakter, keďže žalobca sa domáha vrátenia poskytnutej dotácie v zmysle príslušných ustanovení § 13c zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej aj „ZoPD“). Konštatuje, že sa nejedná o obchodnoprávny vzťah, a preto je vecne a miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie Mestský súd Bratislava IV, na základe čoho vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu spoločne nadriadenému podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43

ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

4. Podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí.

Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa ust. § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

6. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP v znení účinnom do 31.5.2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

8. Podľa ustanovenia § 40 CSP v znení účinnom do 30.6.2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí.

9. Podľa ustanovenia § 40 CSP v znení účinnom od 1.7.2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

10. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

11. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súde viazané.

12. Podľa ustanovenia § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

13. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

14. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

15. Podľa ustanovenia § 471c CSP, konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

16. Podľa ustanovenia § 2 ods. 4 zák. č. 371/2004 Z. z., sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

17. Podľa ust. § 13c ods. 1 ZoPD, dotáciu z rozpočtovej kapitoly ministerstva na príslušný rozpočtový rok možno poskytnúť na úhradu nájomného, ktorým je plnenie v peniazoch, na ktoré je prenájomateľ oprávnený podľa nájomnej zmluvy alebo obdobnej zmluvy podľa právneho poriadku iného štátu zakladajúcej právny vzťah, ktorého obsahom je právo nájomcu užívať najneskôr od 1. augusta 2020 predmet nájmu (ďalej len „dotácia na nájomné“), ktorého užívanie na dohodnutý účel bolo v súvislosti so zamedzením následkov šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 opatreniami orgánov štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva, zriaďovateľov škôl a školských zariadení, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky alebo uznesením vlády Slovenskej republiky znemožnené uzavretím predmetu nájmu, prerušením vyučovania na školách a v školských zariadeniach, podstatne obmedzené zákazom prítomnosti verejnosti v predmete nájmu alebo obmedzením slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania (ďalej len „sťažené užívanie“); dotácia na nájomné sa neposkytuje poskytovateľovi ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ktorému sa poskytuje úhrada za poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

18. Z obsahu spisu je zjavné, že žalobca si uplatňuje nárok na vrátenie dotácie na nájomné z rozpočtovej kapitoly Ministerstva hospodárstva SR (ďalej aj „MH SR“), ktorá bola poskytnutá žalovanému v postavení nájomcu prostredníctvom svojho prenájomateľa na prevádzku Skiny - predajňa spodnej bielizne. Dotácia bola žalovanému poskytnutá v troch častiach, v celkovej sume 7 120,57 eur na základe výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na nájomné z rozpočtovej kapitoly MH SR. Žalobca zároveň v návrhu na vydanie platobného rozkazu (č.l. 4 spisu) v časti označenej ako skutočnosti významné pre rozhodnutie uviedol, že návrhom sa neuplatňuje obchodnoprávny nárok.

19. S poukazom na vyššie uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný. Z obsahu spisu je zjavné, že návrh na vydanie platobného rozkazu bol doručený upomínaciemu súdu dňa 16.3.2023, t.j. pred účinnosťou novely CSP od 1.6.2023. Upomínacie konanie je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa CSP. Konanie o predmetnom peňažnom nároku bolo začaté dňom doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica a po splnení podmienok podľa § 14 ods. 3 zák. o UK tento spor pokračuje na príslušnom súde podľa CSP v dôsledku podania návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní. Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde tvorí jeden celok s konaním na súde príslušnom podľa CSP, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v momente začatia konania na upomínacom súde (§ 36 CSP).

20. Z obsahu žalobného návrhu je zjavné, že v danej veci ide o uplatnenie nárokov žalobcu na vrátenie dotácie bez opory v obchodnoprávných predpisoch, základ tvrdeného nároku vychádza z predpisu verejného práva, a to bez odkazu na možné použitie predpisov obchodného práva. Vzťah medzi sporovými stranami je založený výlučne spôsobom obsiahnutým v osobitnom predpise, a to ako vo vzťahu k úprave vzniku nároku (podľa § 13c ods. cit. zákona „dotáciu na nájomné ministerstvo poukáže prenájomateľovi na základe oznámenia o schválení dotácie, ktoré sa zasiela elektronicky prenájomateľovi a nájomcovi.“), tak aj povinnosti vrátiť poskytnutú dotáciu v prípade jej neoprávneného prijatia.

21. Najvyšší súd zároveň s poukazom na úpravu obsiahnutú v § 3 a § 4 CSP uvádza, že bude zároveň úlohou súdov nižších inštancií, aby ustálili, či majú právomoc konať vo veciach podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 71/2013 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, resp. zákon č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy (vzhľadom na ich verejnoprávny charakter).

22. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je

dôvodný, keď podľa CSP je na konanie v danom spore miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

23. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.